

U s n e s e n í

Krajský soud v Brně rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 16. června 2016 o **stížnosti Psychiatrické nemocnice Bohnice**, Praha 8 – Bohnice, Ústavní 91, proti usnesení Okresního soudu v Prostějově ze dne 4. 5. 2016 sp. zn. 1 T 71/2012-600 **t a k t o :**

Podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu se napadené usnesení **z r u š u j e .**

Podle § 111 odst. 2 trestního řádu se znaleckému ústavu Psychiatrická nemocnice Bohnice **p ř i z n á v á j í** náklady na cestovní výdaje zaměstnance Psychiatrické nemocnice Bohnice, J.Š., vynaložené za účelem dopravy zaměstnance k hlavnímu líčení konanému u Okresního soudu v Prostějově ve věci vedené pod sp. zn. 1 T 71/2012 dne 15. 7. 2014 sestávající z nákladů na jízdné ve výši 519 Kč a stravného ve výši 67 Kč, tedy celkem částka 586 Kč.

Podle § 112 odst. 2 trestního řádu se **n e p ř i z n á v á** vyúčtování ušlé mzdy zaměstnance znaleckého ústavu Psychiatrické nemocnice Bohnice, J.Š. v částce 3.572,88 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením rozhodl Okresní soud v Prostějově tak, že přiznal znaleckému ústavu Psychiatrické nemocnice Bohnice náklady na cestovní výdaje zaměstnance Psychiatrické léčebny Bohnice, J.Š. za jízdu vlakem z Prahy – hlavní nádraží do Prostějova a zpět v celkové výši 519 Kč vynaložené za účelem dopravy zaměstnance znaleckého ústavu Psychiatrické léčebny v Bohnicích k hlavnímu líčení konanému dne 15. 7. 2014. Zároveň podle § 111 odst. 2 trestního řádu a § 18 odst. 3 zákona č. 36/1967 Sb. nepřiznal vyúčtování ušlé mzdy zaměstnance znaleckého ústavu Psychiatrické léčebny Bohnice, J.Š. v částce 3.572,88 Kč a stravného ve výši 67 Kč.

Usnesení nenabylo právní moci, neboť proti němu včas podala Psychiatrická nemocnice Bohnice, zastoupená ředitelem M.H. Namítá, že soud I. stupně nesprávně argumentuje ustanovením § 18 odst. 3 zákona o znalcích a tlumočnících, s tím, že pokud soud argumentuje, že znalci nepřísluší refundace mzdy, ale znalečné, proč nerozhodl v usnesení o znalečném za 6 hodin pracovní cesty. S takovým rozhodnutím by ústav mohl nesouhlasit, ale nebyl by důvod ke stížnosti. Co se týká zamítnutého stravného, tak toto soud vůbec neodůvodnil. Domáhá se proto proplacení fakturovaných výdajů, jak původně předložili soudu I. stupně.

Krajský soud v Brně jako soud stížnostní přezkoumal podle § 147 odst. 1 trestního řádu všechny výroky napadeného usnesení, jakož i řízení mu předcházející, a dospěl k závěru, že stížnost je částečně důvodnou.

Ze spisového materiálu zjistil, že opatřením ze dne 18. 11. 2013 č. j. 1 T 71/2012-300 byl v trestní věci obžalovaného J.Ž., nar. XXXXX v XXXXX, trvale bytem XXXXX, přihrán k podání písemného znaleckého posudku znalecký ústav Psychiatrická nemocnice Bohnice. Znalecký posudek byl vypracován a doručen Okresnímu soudu v Prostějově dne 21. 5. 2014. O znalečném a o náhradě výdajů spojených s vypracováním znaleckého posudku bylo rozhodnuto usnesením Okresního soudu v Prostějově ze dne 17. 6. 2014 č. j. 11 T 71/2012-421, které nabylo právní moci dne 24. 6. 2014.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že v průběhu hlavního líčení dne 15. 7. 2014 byl vyslechnut J.Š., zaměstnanec Psychiatrické nemocnice Bohnice, který jako zástupce znaleckého ústavu byl vyslechnut a znalecký posudek stvrdil.

Psychiatrická nemocnice Bohnice zaslala Okresnímu soudu v Prostějově vyúčtování, v němž požaduje úslou mzdu jejich zaměstnance J.Š. za dobu, kterou strávil u hlavního líčení a na cestě z Prahy do Prostějova a zpět, a to za 6 hodin po 599,48 Kč, dále požaduje jízdné zaměstnance ve výši 519 Kč a stravné ve výši 67 Kč, celkem tedy fakturuje částku 4.159 Kč.

Okresní soud v Prostějově dospěl k závěru, že Psychiatrické nemocnici Bohnice náleží náklady na cestovní výdaje za jízdu vlakem z Prahy – hlavního nádraží do Prostějova a zpět, tedy za cestu, kterou podnikl její zaměstnanec za účelem dopravy k hlavnímu líčení dne 15. 7. 2014, v celkové výši 519 Kč, nenáleží mu však vyúčtování úslé mzdy a stravného.

Stížnostní soud se s tímto názorem Okresního soudu v Prostějově ztotožnil pouze částečně.

Je nepochybné, že zákon přiznává ústavu stejně jako znalci a tlumočnickovi právo na odměnu a náhradu nákladů. Ústav přistupuje při účtování odměny obdobně jako znalec, avšak s určitými odchylkami. Účtování náhrady nákladů posudku nebo účasti znalce - zástupce ústavu u soudního jednání nebo jiného úkonu se řídí v podstatě stejnými pravidly, jako účtování náhrady nákladů znalce. O tomto účtování je pojednáváno ve výkladu k § 18 zákona o znalcích a tlumočnících. Ve stručnosti lze shrnout složky účtovaných nákladů na skupiny

- 1) cestovních výdajů,
- 2) hotových výdajů,
- 3) náhrady mzdy.

Cestovní výdaje se účtují dle § 28 odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících, takže se při účtování cestovních výdajů postupuje obdobně, jako u vyúčtování pracovní cesty. Cestovní výdaje se řídí dle obecných předpisů o náhradě cestovních, stěhovacích a jiných výdajů při pracovních cestách (§ 156 zákoníku práce). Náleží zde dle § 157 odst. 1 zákoníku práce náhrada jízdních výdajů za použití hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy v prokázané výši a dále dle § 156 odst. 1 písm. d) zákoníku práce zvýšené stravovací výdaje (dále jen „stravné“). Nepochybně tedy znaleckému ústavu, jenž zpracoval znalecký posudek, přísluší

náhrada cestovních výdajů zaměstnance, který v hlavním líčení stvrdil ústně znalecký posudek zpracovaný ústavem.

U náhrady mzdy však nutno konstatovat, že u znaleckých ústavů tato složka náhrady nákladů zásadně nepřísluší. Náhrada mzdy je právní institut náhrady pracovníkům, kteří jsou zapsáni v seznamu zároveň jako znalci, kteří při soudním předvolání k výsledku ztrácejí nárok na zaplacení mzdy a tato mzda je jim nahrazována jejím přiznáním v náhradě nákladů formou proplacení nebo refundaci zaměstnavateli. Výdaje na mzdy zaměstnanců i na osoby zastupující ústav před soudy, které ústav ustanovily, spadají však do kategorie výdajů, které nelze proplácet, protože odpovídají výdajům vynaloženým za účelem dosažení zisku a jsou kryty výší odměny. Zatímco v případě pracovníka, který je zapsán v seznamu zároveň jako znalec, přichází v úvahu účtování náhrady mzdy jejím přiznáním v náhradě nákladů formou proplacení nebo refundaci zaměstnavateli dle § 18 zákona o znalcích a tlumočnících, tak v tomto případě, kdy znalecký posudek u soudu stvrzoval zaměstnanec ústavu, jenž znalecký posudek zpracoval, který není zároveň zapsán v seznamu znalců, nárok na náhradu nákladů ve formě náhrady mzdy ústavu tudíž nepřísluší.

Zcela na místě tudíž Okresní soud v Prostějově nepřiznal znaleckému ústavu Psychiatrické nemocnici Bohnice vyúčtování ušlé mzdy zaměstnance ústavu, J.Š., okresní soud však pochybil, pokud nepřiznal znaleckému ústavu částku odpovídající výši stravného, neboť tato je součástí nákladů na cestovní výdaje, jak vyplývá z výše citovaného ustanovení zákoníku práce.

Stížnostnímu soudu tudíž nezbylo, než napadené usnesení zrušit v celém rozsahu a rozhodnout znovu tak, že znaleckému ústavu Psychiatrické nemocnici Bohnice se přiznávají náklady na cestovní výdaje zaměstnance J.Š., vynaložené za účelem dopravy zaměstnance k hlavnímu líčení a zpět, sestávající z nákladů na jízdné a stravného, tedy celkem částku 586 Kč. Shodně však se soudem I. stupně nepřiznal vyúčtování ušlé mzdy zaměstnance znaleckého ústavu Psychiatrické nemocnice Bohnice, J.Š., neboť na toto vyúčtování Nemocnice Bohnice s poukazem na výše uvedené úvahy nemá nárok.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

Krajský soud v Brně
dne 16. června 2016

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Koukalová

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu